

PADOMES LĒMUMS

(2009. gada 30. novembris)

par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu Hāgas 2007. gada 23. novembra Protokolu par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem

(2009/941/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

dalībvalstu nostāju, kurām šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro, kā minēts 11. un 12. apsvērumā.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 61. panta c) punktu saistībā ar 300. panta 2. punkta pirmās daļas otro teikumu un 3. punkta pirmo daļu,

(6) Tādēļ Kopienai būtu jāapstiprina protokols.

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

(7) Protokols dalībvalstīs būtu jāpiemēro vēlākais no 2011. gada 18. jūnija, proti, Regulas (EK) Nr. 4/2009 piemērošanas dienas.

tā kā:

(1) Eiropas Kopiena tiecas izveidot kopīgu tiesiskuma telpu, kuras pamatā ir nolēmumu savstarpējās atzišanas princips.

(8) Ņemot vērā ciešo saikni starp protokolu un Regulu (EK) Nr. 4/2009, protokola noteikumi Kopienā būtu jāpiemēro provizoriski, ja protokols nav stājies spēkā 2011. gada 18. jūnijā, proti, Regulas (EK) Nr. 4/2009 piemērošanas dienā. Šajā sakarā, noslēdzot protokolu, būtu jāsniedz vienpusēja deklarācija.

(2) Padomes Regulā (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. decembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās ⁽²⁾ paredzēts, ka uzturēšanas saistībām piemērojamos tiesību aktus dalībvalstīs, kam ir saistošs Hāgas 2007. gada 23. novembra Protokols par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem (turpmāk "protokols"), nosaka saskaņā ar minēto protokolu.(9) Protokola noteikumiem būtu jānosaka uzturēšanas saistībām piemērojami tiesību akti, ja nolēmums par tādām saistībām ir atzīstams un izpildāms saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 4/2009 paredzētajiem noteikumiem par *exequatur* atcelšanu. Lai nodrošinātu, ka Kopienā vienus un tos pašus tiesību aktus piemēro uzturēšanas prasībām, kas attiecas uz laiku pirms un pēc tam, kad protokols stājas spēkā vai tiek provizoriski piemērots Kopienā, protokola noteikumi būtu jāpiemēro arī prasībām, kas attiecas uz laikposmu pirms šā notikuma, neskarot tā 22. pantu. Šajā sakarā, noslēdzot protokolu, būtu jāsniedz vienpusēja deklarācija.

(3) Protokols ir svarīgs ieguldījums, lai uzturēšanas līdzekļu kreditoriem un parādniekiem nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību un paredzamību. Vienādu noteikumu piemērošana, lai noteiktu uzturēšanas saistībām piemērojamos tiesību aktus, nodrošina uzturēšanas saistību nolēmumu brīvu apriti Kopienā, bez jebkādas šādu nolēmumu kontroles no tās dalībvalsts puses, kurā tiecas panākt nolēmuma izpildi.

(10) Saskaņā ar 3. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Īrija piedalās šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.

(4) Protokola 24. pantā paredzēta iespēja, ka reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas, piemēram, Kopiena, paraksta, pieņem vai apstiprina protokolu vai pievienojas tam.

(5) Kopienai ir ekskluzīva kompetence attiecībā uz visiem protokolā iekļautajiem jautājumiem. Tas neietekmē to

(11) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Apvienotā Karaliste nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, Apvienotajai Karalistei tas nav saistošs un nav jāpiemēro.

⁽¹⁾ Atzinums sniegts 2009. gada 24. novembrī (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽²⁾ OV L 7, 10.1.2009., 1. lpp.

- (12) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, Dānijai tas nav saistošs un nav jāpieņem,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Ar šo Kopienas vārdā tiek apstiprināts Hāgas 2007. gada 23. novembra Protokols par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem.

Protokola teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Ar šo Padomes priekšsēdētājs tiek pilnvarots norīkot personu vai personas, kas ir tiesīgas parakstīt protokolu, lai tas kļūtu saistošs Kopienai.

3. pants

Noslēdzot protokolu, Kopiena saskaņā ar tā 24. pantu sniedz šādu deklarāciju:

“Eiropas Kopiena saskaņā ar protokola 24. pantu paziņo, ka tā ir kompetenta rīkoties attiecībā uz visiem protokolā reglamentētajiem jautājumiem. Tās dalībvalstīm protokols ir saistošs, jo to ir noslēgusi Eiropas Kopiena.

Šajā deklarācijā jēdziens “Eiropas Kopiena” neietver Dāniju saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam, un Apvienoto Karalisti saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.”.

4. pants

1. Neskarot šā lēmuma 5. pantu, protokola noteikumus Kopienā provizoriski piemēro no 2011. gada 18. jūnija, proti, Regulas (EK) Nr. 4/2009 piemērošanas dienas, ja protokols minētajā dienā vēl nav stājies spēkā.

2. Noslēdzot protokolu, Kopiena sniedz šādu deklarāciju, lai ņemtu vērā iespējamu provizorisku piemērošanu, kā minēts 1. punktā:

“Eiropas Kopiena paziņo, ka tā provizoriski piemēros protokola noteikumus no 2011. gada 18. jūnija, proti, dienas, kad sāk piemērot Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. novembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās ⁽¹⁾, ja minētajā dienā protokols nav stājies spēkā saskaņā ar tā 25. panta 1. punktu.”.

5. pants

1. Atkāpjoties no protokola 22. panta, protokola noteikumi nosaka piemērojamos tiesību aktus attiecībā uz uzturēšanas prasībām dalībvalstī par laikposmu pirms protokola spēkā stāšanās vai provizoriskās piemērošanas Kopienā, ja saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 4/2009 tiesvedība sāka, tiesas izlīgumi ir apstiprināti vai noslēgti un autentiski instrumenti ir izstrādāti no 2011. gada 18. jūnija, proti, Regulas (EK) Nr. 4/2009 piemērošanas dienas.

2. Noslēdzot protokolu, Kopiena sniedz šādu deklarāciju:

“Eiropas Kopiena paziņo, ka tā piemēros protokola noteikumus arī uzturēšanas prasībām kādā no dalībvalstīm par laikposmu pirms šā protokola spēkā stāšanās vai provizoriskās piemērošanas Kopienā, ja saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 4/2009 (2008. gada 18. novembris) par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās ⁽¹⁾ tiesvedība ir sāka, tiesas izlīgumi ir apstiprināti vai noslēgti un autentiski instrumenti ir izstrādāti no 2011. gada 18. jūnija, proti, minētās regulas piemērošanas dienas.”.

Briselē, 2009. gada 30. novembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
B. ASK

⁽¹⁾ OV L 7, 10.1.2009., 1. lpp

PIELIKUMS

TULKOJUMS

PROTOKOLS

par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem

Valstis, kas parakstījušas šo protokolu,

vēlēdamās izveidot kopējus noteikumus par tiesību aktiem, ko piemēro uzturēšanas saistībām,

vēlēdamās modernizēt Hāgas 1956. gada 24. oktobra Konvenciju par bērnu uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem un Hāgas 1973. gada 2. oktobra Konvenciju par uzturēšanas saistībām piemērojamiem tiesību aktiem,

vēlēdamās izstrādāt vispārīgus noteikumus par piemērojamiem tiesību aktiem, ar kuriem var papildināt Hāgas 2007. gada 23. novembra Konvenciju par bērnu uzturēšanas līdzekļu un citu ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārobežu piederību,

šā mērķa dēļ ir nolēmušas noslēgt protokolu un ir vienojušas par šādiem noteikumiem.

1. pants

Darbības joma

1. Ar šo protokolu nosaka piemērojamos tiesību aktus uzturēšanas saistībām, kas izriet no ģimenes, vecāku un bērnu, laulības vai radniecības attiecībām, tostarp uzturēšanas saistībām attiecībā pret bērnu neatkarīgi no vecāku ģimenes stāvokļa.

2. Lēmumi, kas pieņemti, piemērojot šo protokolu, neskar nevienas no 1. punktā minētajām attiecībām.

2. pants

Vispārēja piemērošana

Šo protokolu piemēro pat tad, ja piemērojamie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kas nav Līgumslēdzēja valsts.

3. pants

Vispārēji noteikumi par piemērojamiem tiesību aktiem

1. Uzturēšanas saistības reglamentē tās valsts tiesību akti, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta, ja vien šajā protokolā nav noteikts citādi.

2. Ja kreditors maina pastāvīgo dzīvesvietu, no dzīvesvietas maiņas brīža piemēro jaunās pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktus.

4. pants

Īpaši noteikumi par labu dažiem kreditoriem

1. Šos noteikumus piemēro tad, ja uzturēšanas saistības ir:

a) vecākiem pret saviem bērniem;

b) personām, kas nav vecāki, pret personām, kas vēl nav sasniegušas 21 gadu vecumu, izņemot gadījumus, kad saistības izriet no 5. pantā minētajām attiecībām; un

c) bērniem pret saviem vecākiem.

2. Ja kreditors, pamatojoties uz 3. pantā minētajiem tiesību aktiem, nevar iegūt uzturēšanas līdzekļus no parādnieka, piemēro tiesas atrašanās valsts tiesību aktus.

3. Neskarot 3. pantu, ja kreditors ir iesniedzis prasību tās valsts kompetentajā iestādē, kurā ir parādnieka pastāvīgā dzīvesvieta, piemēro tiesas atrašanās valsts tiesību aktus. Tomēr, ja kreditors, pamatojoties uz šiem tiesību aktiem, nevar iegūt uzturēšanas līdzekļus no parādnieka, piemēro tās valsts tiesību aktus, kurā ir kreditora pastāvīgā dzīvesvieta.

4. Ja kreditors, pamatojoties uz 3. pantā un šā panta 2. un 3. punktā minētajiem tiesību aktiem, nevar iegūt uzturēšanas līdzekļus no parādnieka, piemēro viņu kopējās pilsonības, ja tāda ir konstatēta, valsts tiesību aktus.

5. pants

Īpaši noteikumi par laulātajiem un bijušajiem laulātajiem

Uzturēšanas saistības prasības starp laulātajiem, bijušajiem laulātajiem vai tādas laulības pusēm, kura ir pasludināta par spēkā neesošu, 3. pantu nepiemēro, ja viena no pusēm iebilst un ja citas valsts tiesību akti, jo īpaši pušu pēdējās kopējās pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību akti, ir ciešāk saistīti ar viņu laulību. Šādā gadījumā piemēro šīs citas valsts tiesību aktus.

6. pants

Īpaši noteikumi par aizstāvību

Ja uzturēšanas saistība neizriet no vecāku un bērnu attiecībām, kas paredz bērna uzturēšanu, un no attiecībām, kas minētas 5. pantā, parādnieks var apstrīdēt kreditora prasību, pamatojoties uz to, ka šāda saistība nav paredzēta nedz parādnieka pastāvīgās dzīvesvietas valsts tiesību aktos, nedz pušu kopējās pilsonības valsts tiesību aktos, ja tāda kopēja pilsonība ir konstatēta.

7. pants

Konkrētā tiesvedībā piemērojamo tiesību aktu izvēle

1. Neskarot 3. līdz 6. pantu, uzturēšanas līdzekļu kreditors un parādnieks var attiecīgajā valstī tikai konkrētas tiesvedības vajadzībām nepārprotami izvēlēties šīs valsts tiesību aktus, lai tos piemērotu uzturēšanas saistībai.

2. Izvēli pirms attiecīgās tiesvedības sākšanas noformē kā abu pušu parakstītu rakstisku vai dokumentētu vienošanos jebkurā formātā, kurā glabātā informācija ir pieejama, lai to varētu izmantot turpmākām atsaucēm.

8. pants

Piemērojamo tiesību aktu izvēle

1. Neskarot 3. līdz 6. pantu, uzturēšanas līdzekļu kreditors un parādnieks var jebkurā laikā izvēlēties kādu no turpmāk norādītajiem tiesību aktiem, lai tos piemērotu uzturēšanas saistībai:

- a) jebkuras tās valsts tiesību aktus, kuras pilsonis izvēles brīdī ir kāda no pusēm;
- b) tās valsts tiesību aktus, kurā izvēles brīdī ir pastāvīgā dzīvesvieta kādai no pusēm;
- c) tiesību aktus, ko puses izvēlējušās, lai tos piemērotu pušu īpašumtiesiskajām attiecībām, vai arī tiesību aktus, ko faktiski piemēro pušu īpašumtiesiskajām attiecībām;
- d) tiesību aktus, ko puses izvēlējušās, lai tos piemērotu pušu laulības šķiršanai, vai arī tiesību aktus, ko faktiski piemēro pušu laulības šķiršanai vai laulāto atšķiršanai.

2. Šādas abu pušu parakstītas vienošanās noformē rakstiski vai dokumentē jebkurā formātā, kurā glabātā informācija ir pieejama, lai to varētu izmantot turpmākām atsaucēm.

3. Šā panta 1. punktu nepiemēro uzturēšanas saistībām pret personām, kas vēl nav sasniegušas 18 gadu vecumu, vai pieaugušajiem, kas personisko spēju traucējuma vai nepietiekamības dēļ nespēj aizstāvēt savas intereses.

4. Neatkarīgi no tā, kādus tiesību aktus puses ir izvēlējušās saskaņā ar 1. punktu, jautājumu par to, vai kreditors var atteikties no tiesībām uz uzturēšanas līdzekļiem, risina saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kurā kreditoram izvēles brīdī ir pastāvīgā dzīvesvieta.

5. Pušu izvēlētos tiesību aktus nepiemēro tad, ja, piemērojot šos izvēlētos tiesību aktus, iznākums varētu būt acīmredzami netaisnīgs vai nepamatots attiecībā uz kādu no pusēm, izņemot gadījumus, kad izvēles brīdī puses ir bijušas pilnībā par to informētas un apzinājušās izvēles sekas.

9. pants

“Domicils”, nevis “pilsonība”

Valsts, kurā ģimenes jautājumos kā piederības faktoru izmanto “domicila” koncepciju, var informēt Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences pastāvīgo biroju, ka tajās lietās, ko risinās šīs valsts iestādes, vārdu “pilsonība” 4. un 6. pantā aizstāj ar vārdu “domicils”, kā to definējusi attiecīgā valsts.

10. pants

Publiskas struktūras

Publiskas struktūras tiesības prasīt atlīdzināt pabalstu, kas kreditoram izmaksāts uzturēšanas līdzekļu vietā, reglamentē šai struktūrai piemērojamie tiesību akti.

11. pants

Piemērojamo tiesību aktu darbības joma

Uzturēšanas saistībām piemērojamie tiesību akti nosaka, *inter alia*:

- a) vai, cik lielā mērā un no kā kreditors var prasīt uzturēšanas līdzekļus;
- b) cik lielā mērā kreditors uzturēšanas līdzekļus var prasīt ar atpakaļejošu spēku;
- c) kā aprēķina uzturēšanas līdzekļu apjomu un indeksāciju;
- d) kam ir tiesības ierosināt uzturēšanas prasību, izņemot jautājumos par procesuālo tiesībspēju un pārstāvību tiesvedībā;
- e) kādi ir noilguma termiņi;
- f) kāds ir uzturēšanas līdzekļu parādnieka saistību apjoms, ja publiskā struktūra prasa atlīdzināt pabalstus, kas kreditoram izmaksāti uzturēšanas līdzekļu vietā.

12. pants

Atgriezeniskās norādes nepiemērojamība

Šajā protokolā termins “tiesību akti” nozīmē valstī spēkā esošos tiesību aktus, kas nav attiecīgās valsts kolīziju normas.

13. pants

Sabiedriskā kārtība

Saskaņā ar šo protokolu noteiktos tiesību aktus var atteikties piemērot vienīgi tiktāl, ciktāl šādas piemērošanas ietekme būtu acīmredzami pretēja tiesas atrašanās valsts sabiedriskajai kārtībai.

14. pants

Uzturēšanas līdzekļu apjoma noteikšana

Pat ja piemērojamos tiesību aktos paredzēts citādi, nosakot uzturēšanas līdzekļu apjomu, ņem vērā kreditora vajadzības un parādnieka resursus, kā arī visas kompensācijas, kas kreditoram piešķirtas periodisku uzturēšanas līdzekļu maksājumu vietā.

15. pants

Protokola nepiemērošana iekšējām kolizijām

1. Līgumslēdzējai valstij, kurā attiecībā uz uzturēšanas saistībām piemēro dažādas tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumus, nav šā protokola noteikumi jāpiemēro kolizijām, kas pastāv tikai starp šādām dažādām sistēmām vai tiesību normu kopumiem.

2. Šo pantu nepiemēro reģionālai ekonomiskās integrācijas organizācijai.

16. pants

Valstis ar vairākām tiesību sistēmām – teritoriāli aspekti

1. Attiecībā uz valsti, kurā jautājumiem, uz ko attiecas šis protokols, dažādās teritoriālajās vienībās piemēro divas vai vairāk tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumus:

- a) norādes uz valsts tiesību aktiem attiecīgā gadījumā uzskata par norādēm uz attiecīgajā teritoriālajā vienībā spēkā esošiem tiesību aktiem;
- b) norādes uz šīs valsts kompetentām iestādēm vai publiskajām struktūrām attiecīgā gadījumā uzskata par norādēm uz iestādēm, kas pilnvarotas rīkoties attiecīgajā teritoriālajā vienībā;
- c) norādes uz pastāvīgu dzīvesvietu šādā valstī attiecīgā gadījumā uzskata par norādēm uz pastāvīgu dzīvesvietu attiecīgajā teritoriālajā vienībā;
- d) norādes uz valsti, kuras pilsonība ir kopīga divām personām, uzskata par norādēm uz teritoriālo vienību, kā noteikts šīs valsts tiesību aktos, vai – ja nav attiecīgu noteikumu – uz teritoriālo vienību, ar kuru uzturēšanas saistībai ir visciešākā saikne;
- e) norādes uz valsti, kuras pilsonība ir personai, uzskata par norādēm uz teritoriālo vienību, kā noteikts šīs valsts tiesību aktos, vai – ja nav attiecīgu noteikumu – uz teritoriālo vienību, ar kuru šai personai ir visciešākā saikne.

2. Lai noteiktu piemērojamos tiesību aktus saskaņā ar šo protokolu attiecībā uz valsti, kurā ir divas vai vairāk teritoriālās vienības, kam saistībā ar jautājumiem, uz kuriem attiecas šis protokols, ir pašām tiesību sistēma vai tiesību normu kopums, piemēro šādus noteikumus:

- a) ja šādā valstī ir spēkā noteikumi, ar ko nosaka, kuras teritoriālās vienības tiesību akti ir piemērojami, piemēro šīs vienības tiesību aktus;

- b) ja tādu noteikumu nav, piemēro attiecīgās teritoriālās vienības tiesību aktus, kā noteikts 1. punktā.

3. Šo pantu nepiemēro reģionālai ekonomiskās integrācijas organizācijai.

17. pants

Valstis ar vairākām tiesību sistēmām – konflikti starp personām

Lai saskaņā ar šo protokolu noteiktu piemērojamos tiesību aktus attiecībā uz valsti, kurā ir divas vai vairāk tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumi, ko piemēro dažādām personu kategorijām saistībā ar jautājumiem, uz kuriem attiecas šis protokols, norādes uz valsts tiesību aktiem uzskata par norādēm uz tiesību sistēmu saskaņā ar noteikumiem, kas ir spēkā attiecīgajā valstī.

18. pants

Saskaņošana ar iepriekšējām Hāgas uzturēšanas saistību konvencijām

Attiecībās starp Līgumslēdzējām valstīm šis protokols aizstāj Hāgas 1973. gada 2. oktobra Konvenciju par uzturēšanas saistībām piemērojamajiem tiesību aktiem un Hāgas 1956. gada 24. oktobra Konvenciju par bērnu uzturēšanas saistībām piemērojamajiem tiesību aktiem.

19. pants

Saskaņošana ar citiem instrumentiem

1. Šis protokols neskar citus starptautiskos instrumentus, kuru puses ir vai kļūs Līgumslēdzējas valstis un kuros ir noteikumi par jautājumiem, ko reglamentē šis protokols, ja vien valstis, kas ir šādu instrumentu puses, nav sniegušas deklarāciju par pretējo.

2. Šā panta 1. punkts attiecas arī uz vienotiem tiesību aktiem, ko pamato īpašas reģionālas vai citādas saites starp attiecīgajām valstīm.

20. pants

Vienota interpretācija

Interpretējot šo protokolu, ņem vērā tā starptautisko būtību un nepieciešamību veicināt tā vienotu piemērošanu.

21. pants

Pārskats par protokola darbību praksē

1. Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences ģenerālsēkretārs vajadzības gadījumā sasauca īpašu komisiju, lai izvērtētu protokola darbību praksē.

2. Šādas izvērtēšanas nolūkā Līgumslēdzējas valstis sadarbojas ar Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences pastāvīgo biroju, lai apkopotu judikatūru par protokola piemērošanu.

22. pants

Pārejas noteikumi

Līgumslēdzējā valstī protokolu nepiemēro uzturēšanas prasībām par laikposmu pirms šā protokola spēkā stāšanās attiecīgajā valstī.

23. pants

Parakstīšana, ratifikācija un pievienošanās

1. Protokolu var parakstīt visas valstis.
2. Parakstītājvalstis protokolu ratificē, pieņem vai apstiprina.
3. Protokolam var pievienoties visas valstis.
4. Ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus deponē Nīderlandes Karalistes Ārlietu ministrijai, kas ir protokola depozitārs.

24. pants

Reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas

1. Reģionāla ekonomiskās integrācijas organizācija, kuru veido tikai suverēnas valstis un kura ir kompetenta attiecībā uz dažiem vai visiem protokolā reglamentētajiem jautājumiem, tāpat var parakstīt, pieņemt vai apstiprināt protokolu vai arī tam pievienoties. Reģionālajai ekonomiskās integrācijas organizācijai šādā gadījumā ir tādas pašas tiesības kā Līgumslēdzējai valstij tiktāl, ciktāl šai organizācijai ir kompetence attiecībā uz jautājumiem, ko reglamentē šis protokols.
2. Reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija, parakstot, pieņemot, apstiprinot protokolu vai pievienojoties tam, rakstiski paziņo depozitāram, kādos šā protokola reglamentētajos jautājumos šīs organizācijas dalībvalstis ir nodevušas tai savu kompetenci. Organizācija nekad nevajadzētu rakstiski paziņo depozitāram par visām izmaiņām, kas attiecas uz tās kompetenci, kā norādīts pēdējā saskaņā ar šo punktu sniegtajā paziņojumā.
3. Parakstot, pieņemot, apstiprinot vai pievienojoties reģionālā ekonomiskās integrācijas organizācija saskaņā ar 28. pantu var deklarēt, ka tā ir kompetenta visos šā protokola reglamentētajos jautājumos un ka dalībvalstīm, kas reģionālajai ekonomiskās integrācijas organizācijai ir nodevušas savu kompetenci attiecīgajā jautājumā, protokols kļūst saistošs, šai organizācijai parakstot, pieņemot, apstiprinot to vai pievienojoties tam.
4. Protokola spēkā stāšanās nolūkā neņem vērā instrumentus, ko deponē reģionāla ekonomiskās integrācijas organizācija, ja vien reģionālā

ekonomiskās integrācijas organizācija nesniedz deklarāciju saskaņā ar 3. punktu.

5. Visas atsauces uz "līgumslēdzēju valsti" vai "valsti" šajā protokolā attiecīgos gadījumos vienlīdz attiecas uz reģionālu ekonomiskās integrācijas organizāciju, kas ir protokola puse. Ja reģionāla ekonomiskās integrācijas organizācija sniedz deklarāciju saskaņā ar 3. punktu, visas atsauces uz "līgumslēdzēju valsti" vai "valsti" šajā protokolā attiecīgajos gadījumos vienlīdz attiecas uz organizācijas attiecīgajām dalībvalstīm.

25. pants

Stāšanās spēkā

1. Protokols stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no otrā ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenta iesniegšanas depozitāram, kā minēts 23. pantā.
2. Tādējādi protokols stājas spēkā:
 - a) attiecībā uz katru valsti vai katru reģionālo ekonomiskās integrācijas organizāciju, kas minēta 24. pantā, – pēc protokola ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās tam, mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenta iesniegšanas depozitāram;
 - b) attiecībā uz teritoriālo vienību, kurai šis protokols ir piemērojams saskaņā ar 26. pantu, – mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no minētajā pantā paredzētās deklarācijas.

26. pants

Deklarācijas attiecībā uz valstīm ar vairākām tiesību sistēmām

1. Ja valstij ir divas vai vairākas teritoriālas vienības, kurās jautājumiem, uz ko attiecas šis protokols, piemēro dažādas tiesību sistēmas, tad parakstot, ratificējot, pieņemot, apstiprinot vai pievienojoties valsts var saskaņā ar 28. pantu deklarēt, ka minētais protokols attiecas uz visām šīs valsts teritoriālajām vienībām vai tikai uz vienu vai vairākām vienībām, kā arī grozīt šo deklarāciju, jebkurā laikā iesniedzot citu deklarāciju.
2. Ikvienu šādu deklarāciju paziņo depozitāram un tajā skaidri norāda teritoriālās vienības, uz kurām protokols attiecas.
3. Ja valsts neiesniedz šajā pantā paredzēto deklarāciju, protokols attiecas uz visām šīs valsts teritoriālajām vienībām.

4. Šo pantu nepiemēro reģionālai ekonomiskās integrācijas organizācijai.

27. pants

Atrunas

Attiecībā uz šo protokolu atrunas netiek pieļautas.

28. pants

Deklarācijas

1. Šā protokola 24. panta 3. punktā un 26. panta 1. punktā minētās deklarācijas var sniegt parakstot, ratificējot, pieņemot, apstiprinot vai pievienojoties vai jebkurā laikā pēc tam, un tās var jebkurā laikā grozīt vai atsaukt.

2. Deklarācijas, grozījumus un atsaukumus paziņo depozitāram.

3. Parakstot, ratificējot, pieņemot, apstiprinot vai pievienojoties sniegta deklarācija stājas spēkā vienlaikus ar protokola stāšanās spēkā attiecībā uz attiecīgo valsti.

4. Vēlāk iesniegta deklarācija un visi deklarācijas grozījumi vai atsaukumi stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ir pagājuši trīs mēneši no dienas, kad depozitārs ir saņēmis paziņojumu.

29. pants

Denonsēšana

1. Ikviens šā protokola Līgumslēdzēja valsts var denonsēt to, iesniedzot depozitāram rakstisku paziņojumu. Denonsēšanu var ierobežoti attiecināt uz atsevišķām teritoriālajām vienībām valstī ar vairākām tiesību sistēmām, kurās piemēro protokolu.

2. Denonsēšana stājas spēkā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad pagājuši divpadsmit mēneši no dienas, kad depozitārs saņem attiecīgo paziņojumu. Ja paziņojumā ir norādīts ilgāks denonsēšanas spēkā stāšanās termiņš, denonsēšana stājas spēkā pēc tam, kad ir beidzies šis garākais termiņš no dienas, kad depozitārs saņem attiecīgo paziņojumu.

30. pants

Paziņošana

Depozitārs paziņo Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences dalībniekiem un citām valstīm, un reģionālajām ekonomiskās integrācijas organizācijām, kas parakstījušas, ratificējušas, apstiprinājušas vai pievienojušas saskaņā ar 23. un 24. pantu, par:

- a) parakstīšanu un ratifikāciju, pieņemšanu, apstiprināšanu un pievienošanu, kā minēts 23. un 24. pantā;
- b) dienu, kad saskaņā ar 25. pantu protokols stājas spēkā;
- c) deklarācijām, kas minētas 24. panta 3. punktā un 26. panta 1. punktā;
- d) denonsēšanām, kā minēts 29. pantā.

To apliecinot, pilnvarotie ir parakstījuši šo protokolu.

Hāgā 2007. gada 23. novembrī angļu un franču valodā vienā eksemplārā, kuru deponē Nīderlandes Karalistes valdības arhīvos un kura apliecinātas kopijas pa diplomātiskiem kanāliem nosūta katrai Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences dalībvalstij, kas tāda ir konferences divdesmit pirmās sesijas laikā, kā arī katrai valstij, kas piedalījās minētajā sesijā; abi teksti ir vienlīdz autentiski.